

31. marts 2026

FM2026/207

Forslag til en forespørgselsdebat om, hvordan man kan arbejde for større økonomisk og demografisk lighed mellem kommunerne.

(Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut)

Vi ved alle, at når udviklingen går i stå, mister borgerne håbet og mørket tager til.

Jeg er ikke i tvivl om, at den økonomiske ulighed mellem kommunerne faktisk eksisterer, og at både Inatsisartut og Naalakkersuisut ikke har været blinde for dette. Under valgkampe har vi jo alle sammen fremhævet ønsket om, at vores land skal udvikles mere ligeligt.

Alligevel ser vi passivt til, som om vi accepterer, at uligheden mellem kommunerne fortsætter med at vokse, og vi undskylder det med, at man politisk ikke kan styre, hvor borgerne ønsker at bo. Den begrundelse er jeg ikke enig i. Dels fordi jeg mener, at politiske beslutninger om placeringen af offentlige arbejdspladser i høj grad afgør, hvor borgerne bosætter sig.

For eksempel, hvis Tusass, Nukissiorfiit, Royal Greenland, Royal Arctic Line, Air Greenland, Visit Greenland, Greenland Airports, Sikuki Nuuk Harbour, Nalik Ventures, Asiaq, uddannelsesinstitutionerne samt forskellige statslige arbejdsområder ikke var placeret i Nuuk, er det sikkert, at mange af deres ansatte ikke ville have boet i Nuuk i dag. Det er almindeligt, at borgere vælger muligheder, der passer til deres uddannelse og giver bedre løn, ligesom vores forfædre tidligere levede efter, hvor ressourcerne fandtes.

Det skal også huskes, at det forhold, at så mange private virksomheder er placeret i Nuuk, skyldes, at de førnævnte offentlige virksomheder er placeret dér. Og det er netop disse, som bidrager betydeligt til kommunens skatteindtægter. Derfor bliver borgernes bopæl i høj grad påvirket eller bestemt af politiske beslutninger.

Jeg vil præcisere, at dette emne på ingen måde handler om modstand mod Nuuk, men derimod om et ønske om en mere ligelig udvikling af landet, samt at andre kommuner også fortsat skal være steder, hvor unge og uddannede kan bo.

Derfor vil jeg advare imod kun at betragte udligning gennem bloktilskud som løsningen på større lighed. For de uddannede er netop dem, der spiller en vigtig rolle i det daglige liv i lokalsamfundene og bidrager væsentligt til at løfte eksempelvis folkeskoler og private virksomheder.

Derfor vil jeg spørge mine medmedlemmer i Inatsisartut og Naalakkersuisut: hvordan vil vi sikre, at vores unge og vores uddannede også uden for Nuuk kan finde arbejde, der passer til deres uddannelse, og dermed deltage i udviklingen?

Hvordan ønsker vi, at vores land skal se ud om 10–20 år?

Vil vi virkelig acceptere, at forskellen mellem den rigeste og den fattigste kommune i driftsresultaterne i årene 2020–2024 er på 1,8 mia. kr. også fremover? (se svar på §37-spørgsmål 2025/157)

Vil vi virkelig acceptere, at forskellen i kommunernes indtægter fra selskabsskat mellem den kommune med lavest og højest indtægt i årene 2020–2024 er på 781 mio. kr. også fremover? (se svar på §37-spørgsmål 2025/157)

Vil vi virkelig acceptere, at nogle kommuner, baseret på befolkningssammensætning, har 76 % flere borgere over 65 år end andre kommuner også fremover? (se svar på §37-spørgsmål 2025/175)

Jeg mener, at når der er større lighed, og når områder oplever at være en del af udviklingen, så er tilfredshed og livsglæde altid større.

Derfor skal vi give vores medborgere, også dem på kysten, håb og en oplevelse af at være inkluderet i udviklingen. Vi bør alle have en fælles interesse i, at hele landet trives, og ikke blot sige, at borgerne selv bestemmer, hvor de vil bo, og at dette ikke kan ændres. Det er ikke en grønlandsk værdi.

En mere ligelig udvikling af kysten må ikke kun være et valgløfte, men skal realiseres.

Tak, og god debat.